

Ta projekt Evropske noči raziskovalcev je prejel financiranje programa Evropske unije za raziskave in inovacije, Obzorje 2020, po pogodbi št. 101036173.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

**Odprta znanost, etika in vključujoča
znanost v Obzorju Evropa**

21. 9. 2021

Mreža NKO

Obzorje Evropa

HORIZON
EUROPE

THE EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME 2021 - 2027

#HorizonEU

Ta projekt Evropske noči raziskovalcev je prejel financiranje programa Evropske unije za raziskave in inovacije, Obzorje 2020, po pogodbi št. 101036173.

ETIKA V OBZORJU EVROPA

dr. Andreja Umek Venturini, nacionalna kontaktna oseba za ERC/Digitalno področje v Obzorju Evropa

UM, 21. september 2021

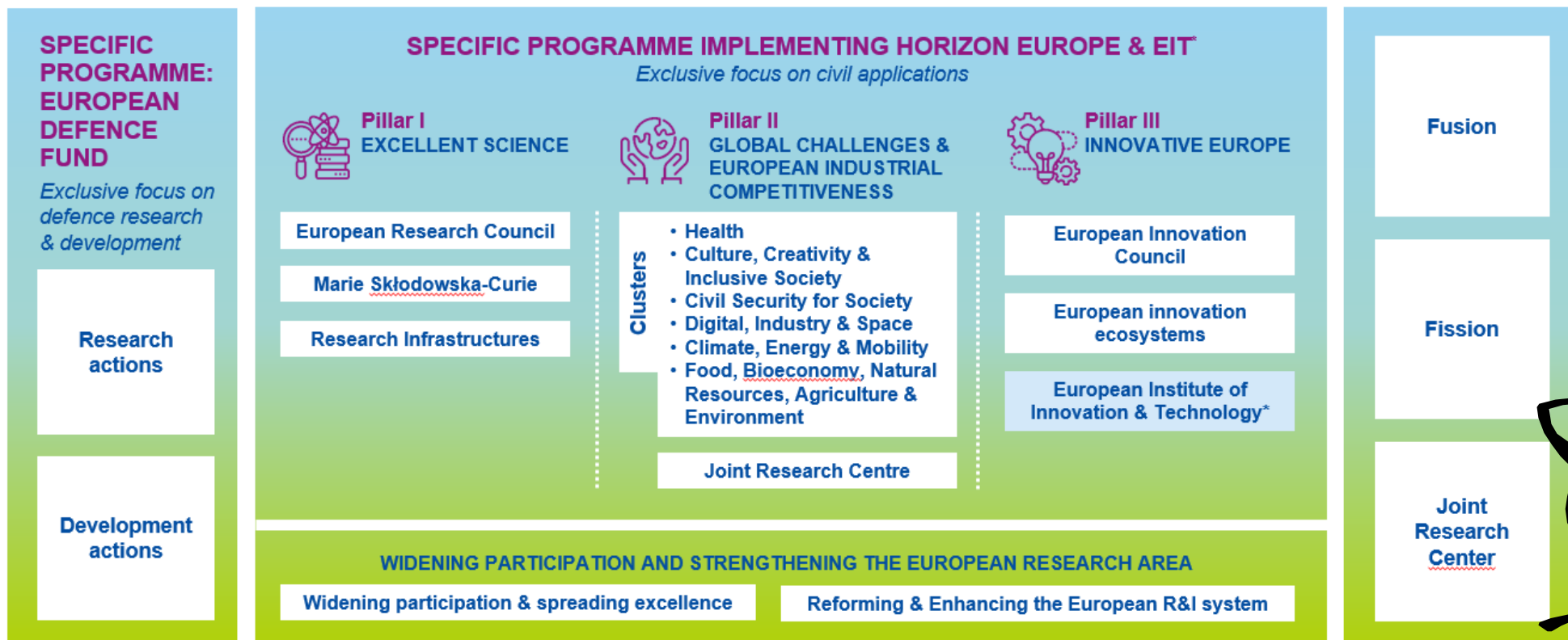
Mreža NKO

Obzorje Evropa

Obzorje Evropa

HORIZON EUROPE

EURATOM

Vir: Evropska komisija

* The European Institute of Innovation & Technology (EIT) is not part of the Specific Programme

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Etika in integriteta

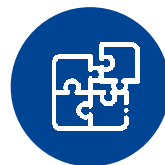
- ▶ etična dimenzija integralni del raziskav od začetka do konca
- ▶ etične raziskave vodijo k raziskovalni odličnosti
- ▶ etične raziskave = upoštevanje etičnih principov in zakonodaje, vključno s priznavanjem najvišjih standardov raziskovalne integritete (*European Code of Conduct for Research integrity*)
- ▶ znanstvena evalvacija predlogov + etična ocena (***Ethics Appraisal Procedure***)

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Nova struktura predloga - etika

NOVA POLJA V DELU A

- tabela o raziskovalcih – za sledenje raziskovalnim karieram (kazalnik Obzorja Evropa)
- vloga sodelujočih organizacij v konzorciju
- izjava o načrtu enakih možnosti (za javne organizacije)

PRESTAVLJENA POLJA IZ DELA B V A

- etični vprašalnik in samo-ocena
- varnostni vprašalnik (NOVO v Obzorju Evropa)
- informacije o referencah sodelujočih, ki so pomembne za ta razpis

NOVO V DELU B

- glosar izrazov
- doslednost pri uporabi izrazov zagotovljena v vseh fazah projekta (od Delovnega programa do poročil)
- obširne navodila kaj vključiti v vsako sekcijo

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Kaj se pričakuje od prijaviteljev?

4- Ethics and Security

How to complete your ethic self-assessment

Ethics issues table

ETHICS SELF-ASSESSMENT

- ✓ opis potencialnih etičnih vprašanj predlaganih aktivnosti, ter metodologije in možnih posledic rezultatov
- ✓ razlaga kako bodo izpolnjene etične zahteve pri projektu
- ✓ dokumenti (avtorizacije, dovoljenja) o etični ustreznosti projekta tako z nacionalnega kot EU vidika, oziroma z vidika tretje države, če bodo aktivnosti potekale tam, vključno z datumom izteka
- ✓ napoved s časovnim okvirjem za potrebne dokumente v času poteka projekta

Mreža NKO
Obzorje Evropa

Etični pregled - področja

- človekove pravice in zaščita človeka
- zaščita živali in njihovega dobrega počutja
- zaščita podatkov in zasebnosti
- zdravje in varnost
- zaščita okolja
- **umetna inteligenca**

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Ethics Appraisal Procedure

Activity	Who?	When?	How?
Ethics Self-assessment	Applicant	Application phase	Consideration of ethical issues of the proposal
Ethics Screening	Ethics experts (and/or qualified staff in case a pre-screening is conducted)	Evaluation phase	Review of application material
Ethics Assessment (for proposals involving hESC/hE or flagged as a serious or complex)	Ethics experts	Evaluation/Grant preparation phase	Review of application material
Ethics check/review/audit	Project Officer and/or Ethics officer and/or Ethics experts	Implementation phase	Review of project deliverables/interview with applicants/onsite visit

[Ethics Review Helpdesk](#)

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Ethics Appraisal Procedure

Activity	Outcome
Ethics Self-assessment	Proposal
Ethics Screening	Ethics summary report: Clearance / Conditional clearance
Ethics Assessment (for proposals involving hESC/hE or flagged as a serious or complex)	Ethics summary report: Clearance / Conditional clearance - WP Ethics requirements / No clearance
Ethics check/review/audit	Ethics deliverables/interview

[Ethics Review Helpdesk](#)

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Nasveti

- razmišljajte o etiki od samega začetka načrtovanja projekta
- razširite svoj pogled na tematiko – zaščita obravnavanih, vodje raziskave, kolegov
- če ste v dvomu, označite vprašanje v tabeli in opišite svoja razmišljanja
- prvi vir informacij naj bo vaša ustanova, nato specializirana telesa
- pri etično zelo občutljivi projektih razmislite o vključitvi svetovalca/svetovalnega odbora za etiko

- ne lotite se tega zadnjih 5 minut pred oddajo
- ne pripisujte odprtim vprašanjem svojih raziskav splošnih značilnosti raziskovalnega področja
- ne poskušajte z ne označevanjem vprašanj v tabeli to prikriti panelu

Mreža NKO
Obzorje Evropa

Etični pregled – telesa v Sloveniji

- ▶ Komisija za medicinsko etiko pri MZ (KME), ki je pristojna za etično presojo večine biomedicinskih raziskav na človeku
- ▶ Etično komisijo za poskuse na živalih pri MKGP (Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin) za presojo etičnosti raziskav na živih živalih ali na tkivih živali, ki so bile žrtvovane za namen izvedbe raziskovalnega dela
- ▶ Urad informacijskega pooblaščenca za raziskovalce, ki delajo z osebnimi podatki

Mreža NKO
Obzorje Evropa

Predlog zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti

39. člen

Nacionalni svet za etiko in integriteto v znanosti

(1) Nosilci in izvajalci znanstvenoraziskovalne dejavnosti skrbijo za uveljavljanje načel znanstvene integritete in dobre znanstvene prakse ter na ravni raziskovalnih organizacij sprejemajo ustrezne ukrepe zoper njihove kršitve.

(2) Za obravnavanje etičnih vprašanj in ravnanj v znanstvenoraziskovalni dejavnosti **Rektorska konferenca Republike Slovenije in Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije vzpostavita Nacionalni svet za etiko in integriteto v znanosti.**

.....

(12) Naloge Nacionalnega sveta za etiko in integriteto v znanosti so:

1. **preventivno delovanje in izobraževanje** na področju etike in integritete v znanosti z namenom spodbujanja dobrih praks in preprečevanja nepoštenosti;
2. **sprejemanje mnenj** o skladnosti ravnanja z etičnimi pravili na lastno pobudo oziroma pobudo organizacij ali posameznikov, kadar to oceni za primerno;
3. **sodelovanje z etičnimi komisijami** v raziskovalnih in visokošolskih organizacijah ter oblikovanje svetovalnih mnenj oziroma priporočil k njihovim internim etičnim kodeksom na lastno pobudo oziroma pobudo organizacij, kadar to oceni za primerno;
4. **sodelovanje v mednarodnih omrežjih in združenjih**;
5. **spodbujanje raziskovanja in seznanjanja javnosti** z vprašanji etike in integritete v znanstvenoraziskovalni dejavnosti;
6. **priprava, sprejem in objava letnega poročila**, ki ga v seznanitev predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost.

Mreža NKO
Obzorje Evropa

HORIZON
EUROPE

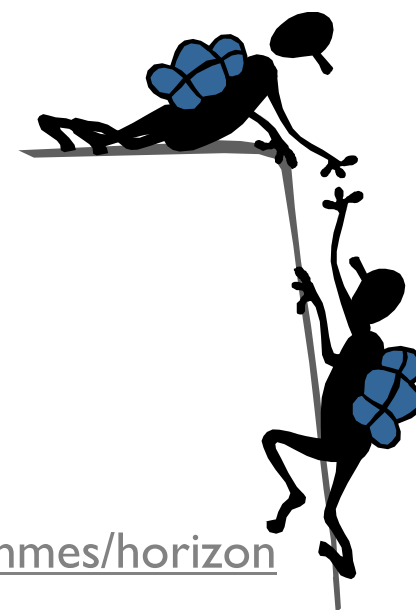
THE EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME 2021 - 2027

#HorizonEU

KORISTNE POVEZAVE

- MIZŠ in Obzorje Evropa: www.obzorje-evropa.si
- Portal za sodelujoče v Obzorju Evropa (Funding & Tenders Portal):
<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/horizon>
- Vprašanja? Research Enquiry Service: <http://ec.europa.eu/research/enquiries>

Mreža NKO
Obzorje Evropa

HORIZON
EUROPE

THE EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME 2021 - 2027

#HorizonEU

NKO za ERC/Digitalno področje v Grozdu digitalno, industrija in vesolje

andreja.umek-venturini@gov.si

Mrežo NKO tvorimo predstavniki

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR